

SÈRIE 5

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Tucídides II 66,6: Després d'una expedició naval els lacedemonis es retiren.

[Ἐπέπλεον δὲ Λακεδαιμονίων χίλιοι ὀπλίται καὶ Κνήμος Σπαρτιάτης ναύαρχος]· [ἀποβάντες δὲ εἰς τὴν γῆν ἐδήωσαν τὰ πολλὰ] καὶ [ἀπέπλευσαν ἐπ' οἴκου.]

Κνήμος, -ου (ὁ): Cnemos

Σπαρτιάτης, -ου (ὁ): espartiatà, espartà

Traducció

Van navegar mil hoplites dels lacedemonis i el navarc espartà Cnemos; en baixar a terra van devastar la majoria de coses i van tornar cap a casa.

2. Exercici de sintaxi

[2 punts]

a) Quantes oracions hi ha al text?

- Indiqueu, en el text, on comença i on acaba cadascuna, mitjançant claudàtors ([]).
- Diguen quin és el subjecte –o subjectes– i el verb principal de cadascuna.

1a: χίλιοι ὀπλίται καὶ Κνήμος Σπαρτιάτης ναύαρχος / Ἐπέπλεον

2a: χίλιοι ὀπλίται καὶ Κνήμος Σπαρτιάτης ναύαρχος / ἐδήωσαν

3a: χίλιοι ὀπλίται καὶ Κνήμος Σπαρτιάτης ναύαρχος / ἀπέπλευσαν

b) Al text hi ha un participi

- Quin és?
ἀποβάντες
- Amb quina paraula concerta?
χίλιοι ὀπλίται καὶ Κνήμος Σπαρτιάτης ναύαρχος
- Quina funció sintàctica fa?
Complement del nom amb valor adverbial temporal (participi apositiu)

c) Al text hi ha dues paraules en genitiu

- Quines són?

Λακεδαιμονίων i οἴκου

- Quina funció sintàctica fa cadascuna?

complement del nom i complement circumstancial (precedit de la preposició ἐπ') respectivament

Opció A

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Totes les paraules de la llista següent són verbs en infinitiu, llevat de dues. Subratlleu-les.

θανεῖν	ἀποκρίνασθαι
εἶναι	φάναι
<u>ἔμειναν</u>	πείθεσθαι
ἀπιέναι	μισήσαι
νικᾶν	<u>ἀσθενῶσαν</u>

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Escriviu la paraula grega de la qual deriven els següents mots en català.

Ex. democràcia, demografia: ὁ δῆμος

dermatòleg, epidermis	τὸ δέριμα
orquídia, orquitis	ὁ ὄρχις
clínica, reclinatori	κλίνω
museu, musical	ἡ μουσα
psicodèlic, psicòtic	ἡ ψυχή

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Llegiu el text següent, en què es fa esment del naixement i les qualitats d'Helena, i responeu amb un redactat a les qüestions plantejades (150-200 paraules):

Helena era molt bonica, sens dubte. Deien que havia sortit d'un ou, ja que era filla de Zeus, que havia adoptat la forma d'un cigne per violar la seva mare. Helena estava molt pagada de sí mateixa. No sé quants de nosaltres s'empassaven aquest conte de la violació del cigne. En aquella època circulaven moltes històries d'aquest tipus; es veu que els déus no podien treure'ls les mans, les potes o els becs de sobre a les femelles mortals, i sempre estaven violant-ne alguna.

Margaret Atwood, Penèlope i les dotze criades

- Esmenteu alguna de les principals divinitats gregues, els seus atributs i àmbits de protecció; els llocs i edificis de culte.
- Preciseu més la informació que dóna el text sobre el naixement d'Helena i sobre la seva família.
- Expliqueu alguna altra d'aquestes històries a què fa referència la narradora sobre l'hàbit dels déus de seduir mortals. Per què diu que no podien treure'ls de sobre "les mans, les potes o els becs"?

Al capdamunt del panteó grec hi trobem Zeus, el pare i rei dels déus, protector dels juraments i la justícia. També és el déu dels fenòmens meteorològics i la seva arma és el llamp. Hera és la seva germana i esposa. Vetlla pels matrimonis i se la caracteritza amb una diadema. Demèter protegeix l'agricultura, per la qual cosa se la simbolitza amb una espiga de blat. Posidó és el déu del mar i els terratrèmols i la seva arma és un trident i Hades el déu dels morts.

Són igualment importants les divinitats nascudes de Zeus amb les múltiples deesses amb qui es va unir: Apol·lo i Àrtemis, Hermes, Hefest i Ares; Atena i Dionís li van néixer del cap i la cuixa respectivament. Reben culte en temples i santuaris.

Pel que fa a Helena, és filla de Zeus i Leda, que fou seduïda pel déu transformat en cigne. Com que la mateixa nit es va unir amb el seu marit Tíndar, va tenir quatre fills: Pòl·lux i Helena, de Zeus, que van sortir d'un ou i eren divins, i Càstor i Clitemnestra de Tíndar, que eren mortals.

Zeus va tenir moltes aventures amb dones mortals, transformat amb tota mena d'animals: ja hem vist la seva transformació en cigne, que explica "els becs", i a Europa la va seduir transformat en toro, que explica les "potes".

Opció B

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Totes les paraules de la següent llista estan en el mateix temps llevat de dues.
Subratlleu-les

ἔσπε	<u>λάμψας</u>
ὄθομαι	<u>ἐλάβετε</u>
ὄρας	δεῖ
ἔρχει	ξενοῦται
φασί	βλέπουσι

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Escriviu dues paraules en català o castellà derivades de les següents paraules gregues:

Ex. ὁ δῆμος : democràcia, demografia

ἡ νῆσος	Polinèsia, Indonèsia
νέος	neologisme, neolític
παρά	paral·lel, paranormal
λευκός	leucòcit, leucèmia
τὸ ὄργανον	organisme, organitzar

5. Exercici de cultura [les respostes incorrectes descompten] [2 punts]

Marqueu la resposta correcta

- El 1873 el cèlebre arqueòleg Schliemann va descobrir a Hiserlik (Turquia) les restes arqueològiques d'una famosa ciutat. Quina?

- a) Cnossos
- b) Eleusis
- c) Troia**
- d) Olímpia

- Només un dels personatges següents no va ser seduït per Zeus. Quin?

- a) Dafne, la nimfa dels boscos**
- b) Leto, filla de titans
- c) Ganimedes, príncep troià
- d) Europa, dona fenícia

- L'obra *Lisístrata* d'Aristòfanes està ambientada a

- a) l'Esparta de les guerres mèdiques
- b) la guerra de Troia
- c) Milet, al principi de la guerra contra els perses
- d) l'Atenes de la guerra del Peoloponès**

- La ciutat grega d'Empòrion és una fundació dels foceus massalotes. On es troba?

- a) A l'actual Tarragona
- b) A l'Empordà, prop de L'Escala**
- c) A Andalusia, prop de Cadis
- d) Al sud de França

- Agamèmnon i Clitemnestra van tenir un fill que, instigat per la germana, va venjar la mort del pare. Com es deia?

- a) Memelau
- b) Paris
- c) Èdip
- d) Orestes**